

Mukəddəs Kitab

Injil 13-kisim

«Tesalonikaliklarəğa «1» »

© Mukəddəs Kitab 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«Uyşurqə Kalam Tərijimisi»

Injil 13-kisim

«Tesalonikaliklaroqa «1»»

(Rosul Pawlusning Tesalonika xəhiridiki jamaətkə
yazoqan birinqi məktupi)

Kirix söz

Tesalonika xəhiri (bügünki Gretsiyədəki Salonika) əyni vaxtiki Rim imperiyasının Makedoniya əlkisigə joylaxqan, yipək sodisi kildioqan qong mərkəz idi. Rosul Pawlusning u yərgə Məsihi jakarlax üçün tunji berixi «Ros.» 17:1-10də hatiriləngən. Bu wəqələr miladiya 52- yaki 53-yili yüz bərgən. Tesalonikadiki jamaətning əhwalini, xundakla bu hətni obdan quxinip yetix üçün Injildiki bu kismindin kəp ayətləni toluk nəkil kəltürimiz: —

«Ular səpirini dawam kilip Amfipolis wə Apolloniya xəhərliridin otüp, Tesalonika xəhriyə kəldi. U yərdə Yəhudiylarning sinagogi (ibadəthanisi) bar idi. Pawlus aditi boyiqə ularning arisiyoğa kirip, uda üç xabat küni u yərdə jəm boləqanlar bilən muqəddəs yazmılarni xərhəlp munazirilixip, ularoğa Məsihi azab-əqubətləni tartqandin keyin əlümdin tirilixi muqərrər dəp həm quxəndürdi həm ispatlidi wə: — Mən silərgə jakarlioqan muxu əysa dəl Kutkuzəuqi-Məsihiyə Əzi xul! — dedi.

Yəhudiylarning iqidin bəzilər qayil bolup ixinip, Pawlus bilən Silasqə qoxuldi; xundakla Hudadin qorkidioqan Greklərdin zor bir top adəmlər wə az bolmioqan yukiri təbikiidiki grek ayallarmu xundak ixəndi. Birək Yəhudiylar buningə qəşət kilip, birnəqqə qəbih adəmləni yioqip, bir top adəmləni toqlap, xəhəni astin-üstün kiliwətti. Yəhudiylar Pawlus bilən Silasni tutup, xəhər həlk kengəxmisiyə tapxurup berix məqsitidə Yasun isimlik birsining əyigə basturup bardi. Ləkin ular ikkiyləni tapalmay ular Yasun wə baxqə birnəqqə qerixdaxni xəhər əməldarlırinə aldioqə tartip apirip:

— Həmmə jaylarda aləmnin astin-üstün kiliwətkən axu adəmlər muxu yərgimu yetip kəldi; Yasun ularni əyidə qəbul kildi. Ular əysa isimlik baxqə bir padixah bar dəp, Rim imperatori Qəysərnin pərmənliroqə qarxi qikiwatidul! — dəp quqan selixti.

Ular bu sölzər bilən xəhər əməldarlıri bilən halayiqni dəkkə-dükkigə selip qoydi. Xəhər əməldarlıri Yasun wə baxqə tutup kelingənlərdin kapələt puli aloqandin keyin, ularni koyuwətti.

Qerindaxlar həyal bolmay Pawlus bilən Silasni xu küni keqidə Beriya xəhriyə əwətiwətti. Ular u yərgə yetip barəqanda, Yəhudiylarning sinagogioqə kirdi...

...Ləkin Tesalonikadiki Yəhudiylar Hudaning sölz-kalamining Pawlus arqilik Beriyadimu jakarlinidioqanlıqini anglap, u yərgimu berip toqlang kətürməqki bolup, ammini qutratti. Xuning bilən qerindaxlar Pawlusni dərhal dengiz boyioqə əwətiwətti. Silas bilən Timotiy bolsa Beriyada qaldi. Pawlusni uzitip mangoqanlar uni Afina xəhriyigə elip bardi. Andin ular Pawlusning: — «Silə Silas bilən Timotiyə mumkinkədər mening yenimoqə tezraq kəlsun dəp yətküzüp koyunglar» dəgən tapxurukini elip, Beriyoqə qaytip kəldi...».

Luka biz üçün hatiriləngən yukiriki bayanlarəqə asasen, Pawlusning uxbu hetining kəp pakitliri wə tapsilatlrini tehimu yaxıraq quxinip yetələymiz. Birinqidin, kərünərlik boləqini xuki, Pawlus wə həmrəhliri xu yərdin ziyankəxlik bilən həydəlgüqə Tesalonika xəhiridə pəkət

«Tesalonikaliklaroqa «1» »

üq hæptila turoqan («Ros.» 17:2). Pawlus ular arisida xunqə kışka məzgil bolqini bilən, Tesalonikadiki jamaət xu wəqit iqidə tuşulqan! Ular xübhışizki, Rəb Əysaning «uruk qaqquqi» degən təmsilidə eytilqan, mol həsul beridiqan «yahxi tupraq»tin idi! («Mat.» 13:3-23, «Mar.» 3:4-20, «Luqa» 4:8-15).

Yukirikida «Rosullarning paaliyətleri»din nəkil kəltürülgən ayətlərdin qariqanda Tesalonikadiki jamaəttə həm Yəhudiylar həm «Hudadin qorkqan» greklarningmu bar idi. Muxundak greklar Təwratning həwirigə kizikp ixəngən bolup, hər hæptə «xabat küni»də Yəhudiylarning «sinagog» (ibadathana, duahana)ioqə kelip dua kilix wə Təwratni oquxlirini anglax üqün ularoqə qoxulatti. «Galatiyaliklaroqa»diki «kirix söz»imizni körüng. Jamaəttə yənə, butpərəsləknə taxlap biwasitə Məsihning yolioqə kirgən qong bir top adəmlər bar idi (1:9ni körüng).

Baxqə kəp jaylarda yüz bərgəndək, hux həwərnə qətkə kəkəp Əysaning öz Məsihi ikənlikini etirap kilixni rət qilqan «sinagog»diki Yəhudiylar uni etirap qilqanlaroqə ziyankəxlik kilixqə baxlidi. Ularning həsəthorlukining pəwqul'addə səwəbi, Hudaning nijati hux həwər arkilik pəkət əzliqigilə əməs, «yat əllikllər»gimu jakarlanqinidin ibarət idi. Mana muxu əsliy butpərəs bolqanlaroqimu towa kilix, yengi həyatqə erixix pirsiti yaritip berilməktə!

Nətijidə yukirikə «Rosullarning paaliyətleri»diki ayətlərdə hatiriləngəndək, xuningdək uxbu həttə tiloqə elinqandək, ixənmigən Yəhudiylar taipilərnə kütritip etiqadqilaroqə ziyankəxlik kildurdi (2:14-15). Ular bu ziyankəxlikni baxqə xəhərlərgiqə yürğüzdi («Ros.» 17:13).

Rosul Pawlus bu kışka üq hæptə iqidə Hudaning sözini xunqə zor kiziqinlik bilən qəbul qilqan bu qədirlək kixilərgə jan-jenidin yeqin boldi. Ulardin ayrilixqə məjbur bolup wə ularning tohtawsiz kəttik ziyankəxlikkə dawamlık uqriqanlikqidin həwərdar bolup, keyinki aylarda u həmkarlirə bilən ular üqün üzlüksiz jiddiy duada boldi. Kəp wəqitlarda ulardin heq həwər yok idi. Ahirida, Pawlus ularning həlaidin undak həwərsiz kəlixqə qarap turulmay, ularni ziyankəxlik astida etiqadtin yenip qikərmikin dəp ənsirəp, əhwalni bilix həm ularni riqbətləndürüxkə Afina xəhəridin Timotiyni ularning yenioqə əwətti. Ular etiqadta kiqik bowəqlərdək bolup, ular xunqə eqir əzab-oqubətlərgə uqriqan boləqəqə, «etiqadimiz bəlkim durus əməs» yaki «bizdə birər əyib boluxi kərək, xunga Huda bizni jazawatamdiqin?», dəp oylap kəlixi mumkin bolatti. Timotiylar oqə: Xundak biaram bolmanglar, ziyankəxlik wə əzab-oqubət biz Məsih etiqad qiloquqlarning nur wə həqiqətkə əgəxixidiqan etiqadlik həyatimizning normal bir qismidur» degəndək təlim bərdi. Əməliyəttə bundak iqlar Hudaning pilanining bir bəlikidur (3:1-5). Biz Əysa Məsihkə mənşüp bolup, Hudaqə iqlasmənlik bilən yaxaymən dəp iradə bəqlaydikənmiz, həyatimizdə bir yolda bolmisa baxqə bir yolda əzab-oqubət yaki ziyankəxlik bolmisa, undaqta etiqadimizning bir yeri durus bolmay qalidu! («2Tim.» 3:12).

Pawlus Korint xəhəridə turoqinida Timotiylar (bəlkim Silas bilən) Tesalonikadin uning yenioqə kaytip kəldi. Ular Pawlusqə, Tesalonikadiki qerindaxlar pəkət ziyankəxlik astida pəkət qing turupla qəlməy, bəlkə etiqad wə məhəir-muqəbbətning hərqaysi həqətliridə əsüp yetilip, kamalətkə qarap mangmaqta; xundakla seni wə bizni intayin seqlinqan dəp həwər yətküzdi (3:6-10). Xuning bilən birgə qerindaxlar Hudaning sözini ətrapidiki barlik rayonlaroqimu yətküzüptə, (1:8-10), dəp həwər yətküzidu. Xunga rosul toluq taxqan xadlik wə muqəbbət iqidə ularoqə bu hətni yazidu. Məzkur hət pəkət riqbət-təşəlli yətküzidiqan məktup, halas. Uning

«Tesalonikaliklaroqa «1» »

heqyeridə tənbiş yaki birər illətlərnı tüzitix səzlrıdın kılqə purak yoxtur. Halbuki, həttə kimmətlik boləjan təlim tüşini aləjan səzlər, xundakla rosulning barlık hətlıridə daim degüdək: «tehimu kəp», «tehimu exip taxqan» degən səzlər tepilidu — demək, etiqadtın qıqqan tehimu kəp əjir, muhəbbətning tehimu kəp ipadiliri bolsun, degən ündəxliri bar.

Jamaəttiki birnəqqə kərındaxlar aləmdin ötkənidi-də, rosul ularni «**ölüm iqidə uhliqan**» dəydu. (4:13). Nəqqisi ziyankəxliktə öltürülən boluxi mumkin idi. Lekin Pawlus jamaəttikilərgə Rəb Əysa qaytip kəlgəndə etiqadqılarning həlitiuning əzgırxlırı toqırsidiki təlimlər bilən təsəlli beridu (4:13-5:11). Rəb Əysa bu dunyaoqa qaytip kəlginidə biz bu dunyada tehi həyat yaxawatqan bolsak, Məsih Əysaning asmandiki bulutlar bilən qüxkinidə, biz səygən, «**ölüm iqidə uhliqan**» kərındaxlarning uning bilən billə kəlgənlikinimu kərimiz. U qaoqda biz Rəb bilən kərüxüxkə həwaoqa kətürülimiz! — dəydu. Həmmimiz uquxni əginimiz!

Hət xundak addiy wə oquq kəngüllük bilən yeziloqəqqa, izahətlar adəttikidək kəp bolmaydu wə «koxumqə səz» koxmaymiz.

Pawlusning uxbu hətni yezip kışka məzgildin keyin ularoqa alahidə nəqqə məsilə toqırluq yazəjan ikkinqi hetigə bolsa «koxumqə səz»imiz bar bolidu. Biz yənə burunkı adəttikidək hətning məzmunini nəqqə bələkkə bəlməymiz. Okurmənlər məzkur hətni okux jəryanida xuni baykayduki, hətning həmmisi bir-biridin ayrılmas bir gəwdidur. Yənə təkitləymizki, həttiki bablar wə ayətlərnıng «tərtip rəkəmliri» okurmən ixəngüqilərgə qolaylık bolsun üqün kəqürgüqilər təripidin koxuloqan bolup, ular əsli hətning bir kışmi əməs idi.

Tesalonikaliklaroqa «1»

Rosul Pawlus Tesalonika xəhridiki jamaətkə yazoqan birinqi məktup Pawlusning salamliri, təxəkkür etixliri və rıqəbtəndürüxliri

1 ¹ Mənki Pawlus, Silas həmdə Timotiydin HudaAtimiz və Rəbbimiz Əysa Məsihdə boləqan, Tesalonika xəhridiki jamaətkə salam.

Silərgə mehir-xəpkət və hatirjəmlilik boləqay!

² Biz dualirimizda siləni yad etip turup, Hudaəqa silər üqün hərdəim təxəkkür eytimiz;

³ HudaAtimizning aldida etiqadinglardin boləqan əməlliringlarni, mehir-muhabbətting qıqқан japalığ əjringlarni, Rəbbimiz Əysa Məsihkə baqlıqan ümidə boləqan qıdamlıqlinglarni izqıl əsləp turuwatimiz. ⁴ Qünki əy kərindaxlar, Huda səyğənlər, Uning siləni tallıqanlığı bizgə ayan. ⁵ Qünki hux həwirimiz silərgə yətküzülgində səzlər bilənla əməs, bəlki küq-kudrət bilən, Muxəddəs Roh bilən, mutlək jəzməxtürülgən həlda silərgə yətküzülgən; uning üstigə, bizning siləning aranglarda boləqinimizda siləni dəp əzimizni kəndə tutqanlığımızni obdan bilisilər.

⁶ Xuning bilən silər eqir azab-oqubət iqidə turuklukmu, Muxəddəs Rohning xadlıqı bilən səz-kalamni qəbul qılıp, bizni, xundakla Rəbning Əzini ülgə qılıp əğəxtinglar, ⁷ xuning bilən silər Makedoniya və Ahaya əlkiliridiki barlıq etiqadqılarəqa ülgə bolup qıqtinglar; ⁸ qünki Rəbning səz-kalamni silərdin pəkət Makedoniya və Ahayaəqla yangrap qalmastin, bəlki həmmə yərgə Hudaəqa baqlanəqan etiqadinglar toqruluk həmmə yərgə həwər tarkılıptu; nətijidə, bizning xu yərlərdə hux həwər toqruluk heqnemə deyiximizning həjiti qalmidi. ⁹⁻¹⁰ Qünki biz barəqanlığı jaydiki kixilər siləning bizni kəndə qarxi ələqanlıqlinglarni, siləning butlardin kəndə waz keqip tirik və həkikiy Hudaning hizmitidə boluxkə, xundakla Uning Oqlining, yəni U əlumdin tirildürgən, kəlgüsində kelidəqan qəzəptin bizni qutquzəuqi Əysaning ərxтин kelixini kütüxkə Hudaəqa baqqanlıqlinglarni bayan qılıxidu.

Pawlusning Tesalonikadiki hizmiti

2 ¹ Qünki, i kərindaxlar, bizning aranglarəqa kirginimiz toqruluk bilisilərki, u bikarəqa kətmidi. ² Silərgə yənə xumu məlumki, gərqə ilgiri Filippi xəhridə kiyin-qıstəq və harlıqkə uqrıqan bolsakmu, zor kəttik qarxilıqkə qarimay Hudaning hux həwirini silərgə yətküzüxkə

1:1 «Tesalonika xəhridiki jamaətkə salam» — «Tesalonika» deqən xəhər həzirki Gretsıya (Makedoniya) həzirki ismi «Salonika». Kona zamanda «Tesalonika» dəp atəleqan.

1:1 Rim. 1:7; Əf. 1:2; 1Pet. 1:2.

1:2 Əf. 1:16; Fil. 1:3; Kol. 1:3; 2Tes. 1:3.

1:3 «etiqadinglardin boləqan əməlliringlar...» — grek tilida «etiqadinglardin boləqan əmiling...».

—Yh. 6:29.

1:3 Yh. 6:29

1:5 1Kor. 2:4; 4:20; 1Tes. 2:1.

1:6 1Kor. 4:16; 11:1; Fil. 3:17; 2Tes. 3:9.

1:8 «qünki Rəbning səz-kalamni silərdin pəkət Makedoniya və Ahayaəqla yangrap qalmastin, bəlki həmmə yərgə Hudaəqa baqlanəqan etiqadinglar toqruluk həmmə yərgə həwər tarkılıptu; nətijidə, bizning xu yərlərdə hux həwər toqruluk heqnemə deyiximizning həjiti qalmidi.» — demək, Pawlus və hizmətdaxlırı kaysi yərlərgə barmisən, xu yərdiki kixilər əllikəqan Tesalonikadikilərnin Hudaəqa boləqan etiqadidin həwər tapqan, xundakla əzlimu hux həwərdin həwərdar boləqan.

1:9-10 «qünki biz barəqanlığı jaydiki kixilər siləning bizni kəndə qarxi ələqanlıqlinglarni... bayan qılıxidu» — grek tilida: «qünki biz barəqanlığı jaydiki kixilər bizning siləning aranglarəqa kiriximizning kəndə ikənlikini... bayan qılıxidu».

1:9-10 Ros. 1:11; Fil. 3:20; 2Tes. 1:10; Wəh. 1:7.

2:1 1Tes. 1:5, 9.

«Tesalonikaliklaroqa «1»»

Hudayimizning mädät berixi bilän yüräklik bolduk.³ Qünki bizning ötünüx-jekiläxirimizdä heqkandäq aldämquilik, napak niyät yaki hiyligärlik yoxtur.⁴ Əksiqa, biz Huda tärripidin hux hawərning amanät kilinixkä layik körülgän adämlär süpitidä biz xuningoqa munasip halda adämlärni əməs, bəlki kəlbimizni siniqquci Hudani hursən kilix üqün hux hawərni jakarlaymiz.⁵ Qünki silär bilgəndäq biz heqkaysi waqıtta aranglaroqa huxamətiqlilik bilän wə yaki tamahorluqkä niqab taqap kəlmidük — (bu ixta Huda bizgə guwahqিদur) —⁶ gərqa biz Məsihnin rosullirining süpitidä tələp yüklüyəydiqan bolsakmu, məyli silär bolunglar yaki baxqılar bolsun, heqbir insandin birər izzət-xəhrət izdigən əməs iduk.⁷ Əksiqa biz aranglarda huddi bala imitidiqan ana öz bowaqlirini köyünüp asriqandəq silərgə mulayim muamilidä bolduk.⁸ Xu qaşda, silərgə xundak təlpüngənidik, silərgə pəqət Hudaning hux hawərini tapxuruxnila əməs, hətta öz jenimizni tapxuruxkimu razimiz; qünki silär bizgə intayin kədirlilik idinglar.⁹ Qünki, i kərindaxlar, bizning kəndak japalik əmgək kiləqinimiz esinglarda bardur; heqkaysinglaroqa eoqirimizni salmaslik üqün keqə-kündüzläp mehnət kildük, Hudaning hux hawirini silərgə yətküzduk.¹⁰ Etikaqdılardın boləqan silərning aranglardiki əməliyətlirimizning kəndak ihlasmən, həqkanıy wə əyibsi izənlikigə özünglar wə Hudaning Özimu guwahqিদur.¹¹ Wə yənə silär bilgininglardəq, atining öz pərzəntlirigə nəsihət bərginidəq biz hər biringlaroqa xundak jekiləp, riqəbət-təsəlli berip, silərni öz padixahlikioqa wə xan-xəripigə qaqiriwatqan Hudaqa layik halda mengixkä dəwət kildük.

¹³ Hudaqa yənə xu səwəbtin tohtawsiz təxəkkür eytimizki, silərning bizdin angliqan Hudaning səz-kalamioqa kulak saləqininglarda, uni insandın kəlgən səz süpitidä əməs, bəlki uning əməliyə süpitidä, yəni Hudadin kəlgən səz-kalam dəp uni kəbul kildinglar; u səz-kalam hazır ixəngüqi silərdə ixliməktə.¹⁴ Qünki silər, i kərindaxlar, Yəhudiya əlkisidiki Məsih Əysada boləqan jamaətlərdin ülgə aldinglar; ular xu yərdə Yəhudiylar tärripidin kəndak harliklaroqa uqriqan bolsa, silərmu öz yurtdaxliringlar tärripidin ohxax harliklaroqa uqridinglar.¹⁵ Ular, yəni xu Yəhudiylar, əslidə Rəb Əysani wə pəyoqəmbərlərni əltürgən wə biznimu ziyankəxlik kiliq koqqliwətkənidi. Ular Hudani narazi kiliq, wə həmmə insan bilən kərixip,¹⁶ «yat əlliklər»ning nijatlikkä erixixi üqün ularoqa səzliximizgə tosqunluk kiliwatidu. Xuning bilən ular gunahlırini üzlüksiz qeqigə yətküzməktə; ləkin oqəzəp ularning bəxiqə tolukı bilən quxürürlük aldidə turidu.

Pawlusning ənsirəxliri

¹⁷ Ləkin biz, i kərindaxlar, əmalsiz silərdin intayin kışka waqıt judalaxqan bolsakmu (təndə bol-simu, kəlbə dəməs), silər bilən yənə didar kərüxüxkə kəwətlə intizarlikimizdin yeninglaroqa bərixkä tehimu bək intildük!¹⁸ Xuningdəq yeninglaroqa barəqumiz bar idi — əməliyəttə mənki

2:2 «zor kəttik qarxilikkä karımay Hudaning hux hawirini silərgə yətküzüxkə ... yürəklik bolduk» — «Hudaning hux hawiri» bolsa Huda Əzi əwətkən, xundakla Əzi toqırluk hux hawərdur.

2:2 Ros. 16:22; 17:2.

2:4 Gal. 1:10.

2:5 Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 1:23; 11:31; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tim. 5:21; 2Tim. 4:1.

2:6 1Kor. 9:3; 2Tes. 3:9.

2:9 Ros. 18:3; 20:34; 1Kor. 4:12; 2Kor. 11:9; 12:13; 2Tes. 3:8.

2:11–12 Yar. 17:1; 1Kor. 7:20; Əf. 4:1; Fil. 1:27; Kol. 1:10.

2:14 Ros. 17:5,13.

2:15 «Ular, yəni xu Yəhudiylar, əslidə Rəb Əysani wə pəyoqəmbərlərni əltürgən...» — «Yəhudiya pəyoqəmbərlərni... əltürgən» — Təwrattiki kəp pəyoqəmbərlər yurtdaxliri tärripidin əltürülgən; əng ahırki əltürülgini bolsa Rəb Əysani tonuxturoquci pəyoqəmbər Yəhya idi. «...wə biznimu ziyankəxlik kiliq koqqliwətkənidi» — «koqqliwətkənidi» — Yəhudiylar kəp ixəngüqiləni Yəhudiya əlkisidin koqqliwətti («Ros.» 8:1); andin xuningdin baxlap Pawlus wə baxkä rosullarini hux hawərni jakarlaydiqan jaylardinmu həydiwətti.

2:15 Mat. 23:37; Luqa 13:34; Ros. 7:52.

2:16 Ros. 17:13.

«Tesalonikaliklarğa «1»»

Pawlus kayta-kayta tirixip baqtım; biraq buningğa Xəytan tosqunluk kildi..¹⁹ Qünki bizning istək-arzuyimiz, xadliqimiz wə Rəbbimiz Əysa kaytip kəlgəndə pəhirlinidioğan tajimiz nemə bolidu? Bu dəl silər özünqlər əməsmu?²⁰ Qünki silər bizning pəhrimiz, bizning xadliqimiz!

3¹ Xuning bilən biz silərdin həwərsiz takitimiz tak bolup, özimiz Afina xəhridə yaloquz kelip, ² aldinqlarğa qerindiximiz həm Huda yolida Məsihning hux həwiridə boluwatqan hizmətdiximiz Timotiyni silərnı etiqadta mustəhkəmləx-küqəytix wə rioqətləndürüx üqün əwətxıni qarar kilduk; ³ bizning uni əwətxıtki məksitimiz, heqkimning bexinglarğa qüxkən muxu zəhmət-kiyinqiliklər səwəbidin etiqadta təwrinip kalmasliki üqündur. Qünki ezünqlar bundak ixlarğa uqraqxa aldin'ala bekitilgən, dəp bilisilər. ⁴ Qünki biz silər bilən billə boləğan waktimizda, silərgə həmmimiz azab-kiyinqilikğa uqrimay kəlmaymiz dəp aldin'ala eytkənidik, Əməliyəttə hazır deginimizdək boldi, dəp bilisilər. ⁵ Xu səwəbtin takitim tak bolup, etiqadinglarning zadi kəndək ikənlikini bilix üqün, azduruqı silərnı azdurup bizning silərgə singdürgən əjrimiz bikarğa kəttimikin dəp ənsirəp, Timotiyni yeninglarğa əwətkənidik..

⁶ Lekin Timotiy baya yeninglardin kaytip kəlgəndə, etiqadinglar wə mehir-muəbbətinglar toqrisida bizgə yaxhi həwər elip kelip, silərnıng bizni hərdaim seqinip turoqanliqinglarnı wə huddi biz silər bilən didarlixixkə təlpünqinimizdək, silərnıngmu bizni kərgünqlar kəlgənlikini eytti. ⁷ Xuningdək, əy qerindaxlar, beximizə qə qüxkən muxundək barliq azab-oqubət wə eoqrıqlıq iqidə turuwatqinimizda silərdin, yəni qing etiqadinglardin rioqəb-təsəlli taptuk; ⁸ Qünki Rəbdə qing turoqan bolsanglar, biz əlməy, həyat kalimiz! ⁹ Əmdi silər üqün, Huda yimiz aldida silərnıng wəjinglardin tolimu xadlanduk, bu zor xadliqimizdin silər üqün Huda qə kanqilik dərjide təxəkkür eytsək bolar?! ¹⁰ Silər bilən didar kərxüx wə etiqadinglardiki yetərsizliklərnı mukəmməl kiliqxə muyəssər bolux imkaniyiti üqün, keqə-kündüz Huda qə zor təlmürüp yelinmaqtimiz..

¹¹ Əmdi bizning HudaAtimizning Əzi həm Rəbbimiz Əysa bizning yolimizni yeninglarğa baxliqay; ¹² əmdi mehir-muəbbətimiz silərgə toloqandək, Rəb silərnıng bir-biringlarğa wə həmmə adəmlərgə boləğan mehir-muəbbətinglarnı axurup, toluq taxturuqay; ¹³ həm xundək boləqanda, Rəbbimiz Əysa Əzining barliq mukəddəs bəndiliri bilən billə kaytip kəlgəndə kəlbinqlar bizning HudaAtimiz aldida pak-mukəddəsliktə nuqsansiz boluxkə mustəhkəmlinidu!.

Hudani hursən kiliديوan həyat yolu

4¹ Ahirida, i qerindaxlar, biz Rəb Əysada turup silərdin xuni ətünimiz həm jekiləymizki, silər bizdin Hudani hursən kiliqxə kəndək mengixinglar kərəklikini tapxuruwaləqininglardək

2:18 «Xuningdək yeninglarğa barəqumiz bar idi — əməliyəttə mənki Pawlus kayta-kayta tirixip baqtım» — «kayta-kayta» grek tilida «bir qetim, ikki qetim».

2:18 Rim. 1:13; 15:22.

2:19 2Kor. 1:14; Fil. 2:16; 4:1.

3:2 Ros. 16:1; Rim. 16:21; Fil. 2:19.

3:3 Ros. 14:22; Əf. 3:13; Fil. 1:14; 2Tim. 3:12.

3:5 «azduruqı silərnı azdurup bizning silərgə singdürgən əjrimiz bikarğa kəttimikin dəp ənsirəp,...» — «azduruqı» Xəytan, İblis.

3:8 «qünki Rəbdə qing turoqan bolsanglar, biz əlməy, həyat kalimiz!» — Pawlus Tesalonikadikilərnı xunqə yaxhi kərtətti, mubada ular Rəbdin tenip kətkən bolsa, u əzimu ələy dəp kalətti.

3:10 Rim. 1:10,11; 15:23; 2Tim. 1:4.

3:11 «Əmdi bizning HudaAtimizning Əzi həm Rəbbimiz Əysa bizning yolimizni yeninglarğa baxliqay» — kizik bir ix xuki, «yolimizni... baxliqay» dəqən peil grek tilidiki «birlik xəhs» xəklidur. Dəmək, Huda'Ata wə Rəb Əysa bir xəhsdək ix kiliidu.

3:13 1Kor. 1:8; 1Tes. 5:23; 2Tes. 2:17.

«Tesalonikaliklaroq «1»»

həm hazır xu boyiqə mengiwatqininglardək, xundak kixinglar tehimu exip taxqay..² Qünki silər bizning Rəb Əysa arkilik silərgə nemə əmrlərni tapilioanlikimizni bilisilər..³ Qünki Hudaning iradisi xuki, pak-mukəddəs kilinix, hərəkəndək buzukqilikdən saklinix..⁴⁻⁵ yəni hərbinglar Hudani tonumaydioqan taipilərdək xəhwaniy həwəslərgə berilməy, bəlki kəndək kilip öz tenini baxqurup, uni pak-mukəddəslikdə ar-nomus bilən saklaxni əginiwelixtur..⁶ Bu jəhətlərdə heqkim öz kərindixining həkqigə qang selip, öz payda-mənpəitini kooqlimisun; qünki biz ilgiri silərgə qüxəndürüp toluq agahlandıroqinimizdək, barlik muxundək ixlarda Rəb Əzi intikəm aloquqidur..⁷ Qünki Huda bizni napaklikka əməs, bəlki pak-mukəddəslikdə yaxaxqa qakirdi..⁸ Xuning üqün bu həkikətni rət kıləqan adəm, insaniy hokukni əməs, bəlki silərgə Mukəddəs Rohini ata kıləuqi Hudani rət kıləqan bolidu..

⁹ Əmdi kərindaxlik mehir-muhəbbətkə kəlsək, bu toqrisida silərgə yezip olturiximizning həjiti yok. Qünki Huda Əzi bir-biringlaroqə mehir-muhəbbət kərsitixni əgətməktə..¹⁰ Qünki silər pütkül Makedoniya əlksidiki həmmə kərindaxlaroqə xundak kiliwatisilər; xundak bol-simu, i kərindaxlar, xundak kixixka berilip tehimu exip texixinglarni, ¹¹ xundakla biz silərgə tapilioqinimizdək, tinq yürüxni, baxkılarning ixlirioqə arilaxmay, öz ixinglar bilən bolup, ikki kəlunglaroqə tayinip yaxaxni nixan kilip intilixinglarni ətünimiz..¹² Mana xundak kilsanglar, sirttikilər aldida izzət-hərmətkə sazawər bolup mangisilər wə heqkimning kəlioqə bekinip kalmaysilər..

Əysa Məsihning kayta kelixi

¹³ Lekin, əy kərindaxlar, ümidsizlik iqidə yaxawatqan baxka həmmisidək, arənglərdiki əlümde uhlap kəloqanlaroqə kayəqurup həsrət qəkməslikinglar üqün ularning həli toqurluk həwərsiz kəlixinglarni halimaymiz..¹⁴ Qünki biz Əysaning əlöp tirilgənlikigə ixəngənəkənmiz, Əysa kayta kəlgində, əlümde Uningda uhlap kəloqanlarni Huda Uning bilən billə əlip kəlidioqanlikə ixinimiz. ¹⁵ Qünki rəbning sez-kalami boyiqə silərgə xuni eytimizki, Rəb kayta kəlgüqə tirik kəloqan bizlər uning əldioqə qixiximiz jəzmən əlümde uhlap kəloqanlarningkidin əwwal bolmaydu;..¹⁶ Qünki Rəb kəttik bir nəmə tartip, bax pərixtingning əwazi wə Hudaning kanay sadasi iqidə əsməndin qüxidu wə Məsihdə bolup əlgənlər əwwal tirilidu;..¹⁷ andin tirik kəloqan bizlər ular bilən birgə Rəb bilən həwada kərxüix üqün, bulut-

4:1 Fil. 1:27; 1Tes. 2:12.

4:3 Rim. 12:2; Əf. 5:27; Fil. 4:8.

4:4-5 «... bəlki kəndək kilip öz tenini baxqurup, uni pak-mukəddəslikdə ar-nomus bilən saklaxni əginiwelixtur» — grek tilida «öz teni» «öz qinisi» deqən bilən ipadilini. Xunga jümlənin əng ahirki belikini «Hudaning iradisi... öz jora-həmrəhəni tepip, pak-mukəddəslik wə ar-nomuslukta həyat ətküzüxni əginiwelixtur» yaki «öz pak-mukəddəslik wə ar-nomuslukinglarni saklap, öz jora-həmrəhənglar bilən yaxaxni əginiwelixtur» dəpmu qüxinixkə bolidu. Qong imkaniyət barki, rosul təjrimimizdikidək xundakla bu ikki məninimu bildürməqə boləqan. Hudaning bekitkini bilən nikahlanəqan ər-ayal bəribir «bir tən»dur.

4:4-5 1Kor. 15:34; Əf. 4:18.

4:7 Yh. 17:19; 1Kor. 1:2.

4:8 Luka 10:16; 1Kor. 7:40.

4:9 Law. 19:18; Mat. 22:39; Yh. 13:34; 15:12; Əf. 5:2; 1Pet. 4:8; 1Yuha. 3:23; 4:21.

4:11 Ros. 20:34; Əf. 4:28; 2Tes. 3:7,12.

4:12 «Mana xundak kilsanglar, sirttikilər aldida izzət-hərmətkə sazawər bolup mangisilər wə heqkimning kəlioqə bekinip kalmaysilər» — «sirttikilər» etikadsizlar, jamaəttin sirtta turoqanlarni kərsitidu.

4:13 «siləring ... ularning həli toqurluk həwərsiz kəlixinglarni halimaymiz» — «siləring... həwərsiz kəlixinglarni halimaymiz» deqən bu ibarə adətə Rim imperatori yarlik qüxürgəndə ixlitidioqan ibarə idi. Rosul əmdi keyinki gəpini «ələm imperatori Əysa Məsih»din kəlgən dəp puratmaqə ohxaydu.

4:13 Law. 19:28; Kan. 14:1; 2Sam. 12:20-23.

4:15 «Rəb kayta kəlgüqə tirik kəloqan bizlər uning əldioqə qixiximiz jəzmən əlümde uhlap kəloqanlarningkidin əwwal bolmaydu» — «qixiximiz» deqən sez «asmanoqə kərtürlüximiz»ni kərtüridu. Keyinki ayətləni kərxüing.

4:15 1Kor. 15:22,51.

4:16 Mat. 24:31; 1Kor. 15:52; 2Tes. 1:7.

«Tesalonikaliklaroqa «1» »

lar arisioqa elinip ketürülimiz; xuning bilən biz Rəb bilən mænggü birgə bolimiz.¹⁸ Xunga, bir-biringlaroqa bu sözlər bilən rioqbat-təsəlli beringlar.

Rəbning künini kütüwelix

5¹ Lekin i kerindaxlar, silərgə xu ixlarning waqitliri wə zamanliri tooqrisida yeziximning hajiti yok.² Qünki özinglar obdan bilisilər, Rəbning küni huddi keqidə kirgən oqrining kelixgə ohxax tuyuksiz kelidu..³ Əmdı kixilər «Dunya tinq-aman boluwatidu» dəp turoqanda, huddi hamilidar ayalning toloqıki uxtumtut tutkinidək, halakət ularning bexioqa tuyuksiz quxidu; xuning bilən ular uningdin keqip kutulalmaydu..⁴ Lekin silər, i kerindaxlar, qarangoqulukta turoquqlar əməssilər; xuning bilən u kün silərni oqridək qeqütüp kəlməydu..⁵ Qünki silər həmninglar yoruklukning pərzəntliri, kündüzning pərzəntliridursilər; biz keqigə təwə yaki qarangoqulukka mənəsup əməsmiz..

⁶ Xuning üçün baxka həmmisidək uhlımaylı, bəlki səgək wə salmaq bolaylı..⁷ Qünki uhlaydioqanlar keqisi uhlaydu, məst bolıdioqanlarmu keqisi məst bolıdu..⁸ Bırək özimiz kündüzgə mənəsup bolıqandın keyin, salmaq bolaylı, kəkrikimizgə etiək wə mehir-muhabbatni sawut kilip, beximizoqa nijatka baqlanoqan ümidni dubuloqa kilip kiyiwalaylı..⁹ Qünki Huda bizni Öz oqəzipigə uqritix üçün əməs, bəlki Rəbbimiz Əysa Məsih arkilik nijatka erixtürük üçün tal-lap bekitkən..¹⁰ U biz üçün əldi — məksiti, hayat kəlip oyqaq tursakmu yaki əlümdə uhliqan bolsakmu, bizning Uning bilən billə hayatta boluximiz üqündur..

¹¹ Xuning üqün, hazır kiliwatqininglaroqa ohxax, bir-biringlarni dawamlıq rioqbatləndürüp, bir-biringlarning etiقادini qurunglar.

Ahirki təlim wə salamlar

¹² Əmdı i kerindaxlar, aranglarda japalıq ixləwatқан wə Rəbdə silərgə yetəkqilik kilip, nəsihət beriwatqanlarni kədirlixinglarni etünimiz..¹³ Bu hizmətliri üçün ularni qongqur hərmət wə mehir-muhabbat bilən kədirlənglar. Bir-biringlar bilən inək etunglar..¹⁴ Əmma, i kerindaxlar, silərdin xunimu etünimizki, tərтіpsiz yürgənlərgə nəsihət beringlar, yürəksizlərni rioqbatləndürunglar, ajizlaroqa yar-yələk bolunglar wə həmmə adəmgə səwriqan bolunglar..

¹⁵ Həqəqsinglar yamanlıqka yamanlıq kılmaslıqka kəngül bəlunglar, bir-biringlaroqa wə barlıq kixilərgə həmixə yaxxilik kılıxka intilinglar..

4:17 «andin tirik qaloqan bizlər ular bilən birgə Rəb bilən hawada kəritük üçün, bulutlar arisioqa elinip ketürülimiz; xuning bilən biz Rəb bilən mænggü birgə bolimiz» — bu wəqələr tooqruluk «Kolossiliklərgə»diki (3:3 tooqruluk) «qoxumqə sez»imizni kəring.

5:2 Mat. 24:43; 2Pet. 3:10; Wəh. 3:3; 16:15.

5:3 2Tes. 1:9.

5:4 Əf. 5:8.

5:5 Luqa 16:8; Rim. 13:12; Əf. 5:8.

5:6 Luqa 21:36; Rim. 13:11,13; 1Kor. 15:34; Əf. 5:14.

5:8 «... salmaq bolaylı, kəkrikimizgə etiək wə mehir-muhabbatni sawut kilip, beximizoqa nijatka baqlanoqan ümidni dubuloqa kilip kiyiwalaylı» — «Yəx.» 59:17ni kəring. Grek tilida: «məydimizgə etiək wə muhabbatning sawutini, beximizoqa nijatning ümidini dubuloqisini kiyiwalaylı».

5:8 Yəx. 59:17; Əf. 6:14.

5:10 «bizning Uning bilən billə hayatta boluximiz üçün» — demək, Uning dunyoqa kaytıp kelixidə tirilip turiximiz üçün. **5:10** Rim. 14:7; 2Kor. 5:15; Gal. 2:20; 1Pet. 4:2.

5:12 Rim. 15:27; 1Kor. 9:11; 16:18; Gal. 6:6; Fil. 2:29; 1Tim. 5:17; İbr. 13:7,17.

5:13 «... Bu hizmətliri üçün ularni qongqur hərmət wə mehir-muhabbat bilən kədirlənglar. Bir-biringlar bilən inək etunglar» — muxundək etiқаdqlar jamaəttə maydanəqa kəlsə, keyinqə ularni jamaəttiki «aksakal» yaki «yetəkqi» dəp bekitixkə tooqra kelidu. Pawlus Tesalonikadiki jamaəttə tehi aksakallarni bekitmiganidi.

5:14 «... ajizlaroqa yar-yələk bolunglar» — «ajizlar» bəlkim rohiy həm jismaniy tərəplərdə boləqan ajizlarni kərsitidu.

5:15 Law. 19:18; Pənd. 20:22; 24:29; Mat. 5:39; Rim. 12:17; 1Kor. 6:7; 1Pet. 3:9.

«Tesalonikaliklarğa «1»»

¹⁶ Hərdaim xadlininglar. ¹⁷ Tohtimay dua qilinglar. ¹⁸ Hərkində ixta təxəkkür eytinglar. Qünki mana bular Hudaning Məsih Əysada silərgə qaratqan iradisidir. ¹⁹ Rohning otini eqürmənglar. ²⁰ Aranglarda pəyoğəmbərlərgə yətküzülgən bexarətlik sözlərnı kəmsitmənglar; ²¹ həmmə gəpnı təxürüp ispatlap kərünglar; durus bolsa uni qing tutup qoldın bərmənglar. ²² Yamanlıqning hərkində xəklidin özünglarnı yırak tutunglar. ²³ Hatırjəmlıknıng İgisi boləqan Huda Əzi silərnı əzül-kesil pak-muqəddəs qıləqay, Rəbbimiz Əysa Məsih qayta kəlgüqə pütkül rohinglar, jeninglar wə teninglarnı əyibsiz saqləqay. ²⁴ Silərnı Qaqırəuqı bolsa sadıq-wapadur, U uni jəzmən ada qılmay qalmaydu. ²⁵ Qerındaxlar, biz üqün dua qilinglar. ²⁶ Həmmə qerındaxlar bilən pak səyüxlər bilən salamlıxınglar. ²⁷ Mən Rəbdə silərgə xuni jiddiy tapılaymənki, bu hətnı xı yərdiki həmmə muqəddəs qerındaxlarəqə oqup beringlar! ²⁸ Rəbbimiz Əysa Məsihning mehir-xəpkiti silərgə yar boləqay!

5:16 Mat. 5:12; Luqa 10:20; Rim. 12:12; Fil. 4:4.

5:17 Luqa 18:1; Rim. 12:12; Kol. 4:2.

5:18 Əf. 5:20.

5:19 «Rohning otini eqürmənglar» — grek tilida «Rohni eqürmənglar». «Roh» Muqəddəs Roh, əlwəttə. «Muqəddəs Rohning otı» ixəngən adəmnıng kəlbədə yaxxılıq kılıxkə yaqı bolupmu məlum bir rohiy iltipatni bildürüxkə küqlük ilham pəyda qıləqan bolsa uni «eqürüx»kə bolmaydu. Muxu sözlər bəlkim bexarət berix yaqı baxkə mejiizilik iltipatlarnı kəzdə tutidu; keyinki ayət bilən munaswiti bar.

5:19 1Kor. 14:30.

5:20 «Aranglarda pəyoğəmbərlərgə yətküzülgən bexarətlik sözlərnı kəmsitmənglar» — grek tilida «pəyoğəmbərlik sözlər». «Rohiy iltipatlar» toqruluk «Korintliklarəqə (1)»diki «qoxumqə sez»imizni kərtung.

5:21 1Yuha. 4:1.

5:22 «Yamanlıqning hərkində xəklidin özünglarnı yırak tutunglar» — «yamanlıqning hərkində xəkli» yamanlıqning hər hilliklikini həmdə yaman ixtək kərünüp qalidioqan əz iqigə alidu. Etikədqılar həttə «yaman ixtək kərünüp qalidioqan» ixtimu bolmaslıkqə kəngül belüxigə toqra kelidu.

5:22 Fil. 4:8.

5:23 «Hatırjəmlıknıng İgisi boləqan Huda» — grek tilida: «Hatırjəmlıknıng Hudasi» — demək, hatırjəmlıq bərgüqi həm Əzi hərdaim hatırjəmlıktə turoquqi Hudadur.

5:23 1Kor. 1:8; Fil. 4:9; 1Tes. 3:13.

5:24 «Silərnı Qaqırəuqı bolsa sadıq-wapadur, U uni jəzmən ada qılmay qalmaydu» — «silərnı Qaqırəuqı» — Huda, əlwəttə.

5:24 1Kor. 1:9; 10:13; 2Kor. 1:18; 2Tes. 3:3.

5:26 Rim. 16:16; 1Kor. 16:20; 2Kor. 13:12; 1Pet. 5:14.